

Polityka i cele w zakresie ochrony klimatu

1 Konieczność działań dotyczących łagodzenia (mitygacji) niekorzystnych zmian klimatu

- **Od 1988 roku** wyemitowano więcej CO₂ niż w całym okresie od 1750 do 1988 roku!
- Liczba ludności oraz poziom rozwoju gospodarki i przemysłu wciąż rosną, podobnie jak skumulowany poziom emisji gazów cieplarnianych.
- Skutki zmian klimatycznych i ich skala mogą być nieprzewidywalne.
- Duże obszary świata mogą stać się niezdatne do zamieszkania dla ludzi.

Rys. 1: Demonstracje klimatyczne "Fridays for future".
Źródło: NiklasPntk [1]

Konieczne są więc dzisiaj radykalne działania na rzecz łagodzenia zmiany klimatu!

2 Działania UE w dziedzinie klimatu

- Czerwiec 2000: Komisja Europejska uruchomiła **pierwszy Europejski Program Zmiany Klimatu (ECCP)**
- Kluczowe cele klimatyczne i energetyczne są określone w dokumentach:
  - **pakiet klimatyczno-energetyczny do 2020 r.**
  - **ramy klimatyczno-energetyczne do roku 2030**
  - **długoterminowa strategia do 2050 r.**
- Styczeń 2020: **Europejski Zielony Ład**
  - Dążenie UE do osiągnięcia zerowej emisji gazów cieplarnianych netto w okresie do 2050 r.!
  - Wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla (CCS) dla nieuniknionych emisji
  - Utrzymywanie globalnego ocieplenia na poziomie poniżej 2 °C w porównaniu do czasów przedindustrialnych (dążenie do utrzymania poziomu 1,5°)
  - Bezpieczeństwo energetyczne, trwałe dobrobyt i sprawiedliwość społeczną.
- Marzec 2020: Propozycja pierwszego **Europejskiego Prawa Klimatycznego**
- Październik 2020: **Strategia dotycząca Fali Renowacji dla Europy**
- Czerwiec 2021: **Europejskie Prawo Klimatyczne**
Nowy cel (55%) dotyczący redukcji emisji netto gazów cieplarnianych do 2030 r.
- Lipiec 2021: **Pakiet „Fit for 55”**

Cele UE	2020	2030 *	2030 **	2050
Całkowita redukcja emisji gazów cieplarnianych <i>(w porównaniu z 1990 r.)</i>	-20%	-40%	-55%	-100%
W sektorach objętych EU ETS <i>(w porównaniu do 2005 r.)</i>	-21%	-43%	-61%	
Wspólny Wysiłek Redukcyjny <i>(w porównaniu do 2005 r.)</i>	-10%	-30%	-40%	
Energia ze źródeł odnawialnych	20%	32%	40%	
Efektywność energetyczna	20%	32,5%	36%	

* / - Przed weryfikacją celu w 2021 r.

** / - Nowy cel przyjęty w Europejskim Prawie Klimatycznym w czerwcu 2021 r.

obowiązujące

FIT FOR 55
na etapie wniosków ustawodawczych
(projekty zmian dyrektyw i rozporządzeń)

3 Środki

Wsparcie finansowe:

- 20% budżetu UE przeznaczona się na działania związane z klimatem
- Międzynarodowa pomoc rozwojowa na globalne przeciwdziałanie zmianom klimatu
- Unijne projekty Interreg dotyczące redukcji CO₂.

Przepisy prawne:

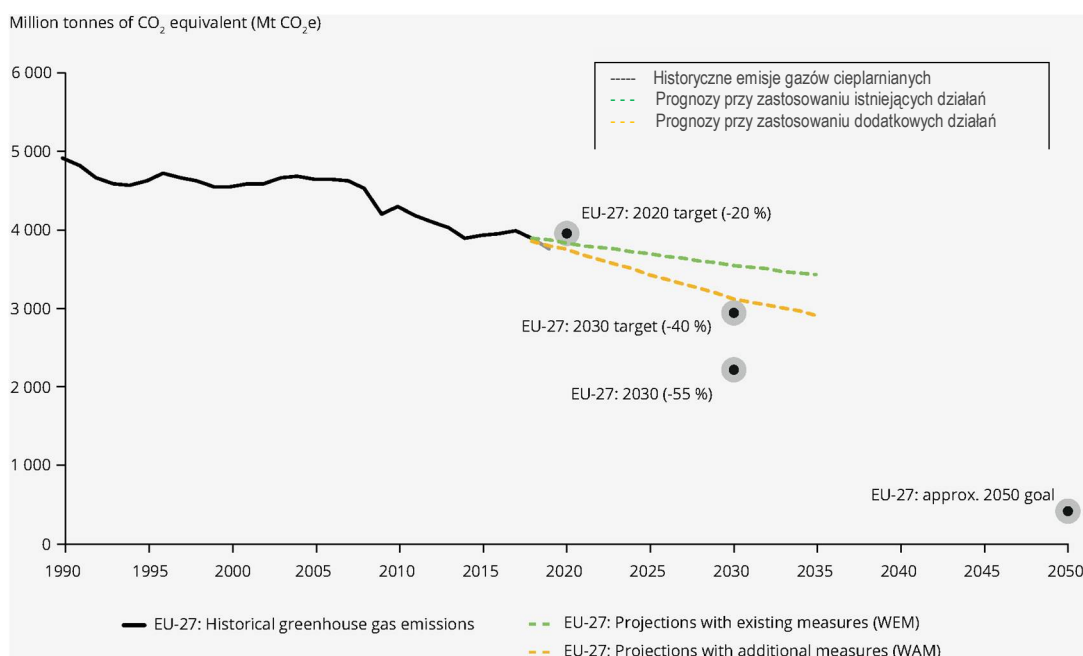
- Unijny System Handlu Uprawnieniami do Emisji (EU ETS)
  - Funkcjonuje w **30 krajach** (27 krajów UE oraz Islandia, Liechtenstein i Norwegia)
  - Ogranicza emisje z ponad **11 000 energochłonnych instalacji** (elektrownie i zakłady przemysłowe) oraz **linii lotniczych** w UE.
- Wspólny Wysiłek Redukcyjny dla sektorów nieobjętych systemem ETS
  - Indywidualne krajowe cele emisyjne
  - Przepisy dotyczące sektorów takich jak: budownictwo, transport, rolnictwo, leśnictwo i odpady.
- Zobowiązania krajów członkowskich do wspierania odnawialnych źródeł energii i poprawy efektywności energetycznej poprzez wdrażanie krajowych planów na rzecz energii i klimatu (KPEiK).

4 Osiągnięcia i trendy

- UE przekroczyła swój cel dotyczący emisji gazów cieplarnianych na 2018 r. redukując je o 23% w porównaniu z 1990 r.

- W latach 2017–2018 w sektorach objętych ETS wystąpiła redukcja emisji o 4,1 %, natomiast w sektorach non-ETS emisje spadły o 0,9 % po trzech latach niewielkiego wzrostu
- Przewiduje się, że niektóre kraje pozostaną poniżej swoich celów, które były określone na 2020 r. (w tym Niemcy i Polska).
- Działania wynikające z istniejących krajowych planów w zakresie energii i klimatu (KPEiK 2019) są niewystarczające i mogą skutkować osiągnięciem w sektorach objętych ESD jedynie 25% redukcją emisji (proponowany w FIT FOR 55 cel na 2030 r. - 40%).
- Przy obecnej polityce osiągnięty zostanie cel zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do 2050 r. jedynie o 60%.

Konieczne jest więc podjęcie dodatkowych działań w celu osiągnięcia wyznaczonych celów redukcyjnych na 2030 i 2050 r.!

Rys. 2: Tendencje i prognozy dotyczące emisji gazów cieplarnianych. Źródło: EEA [2]

5 Źródła

- [1] NiklasPnkt. Pixabay. <https://pixabay.com/de/photos/fridays-for-future-klimastreik-4161573/>
- [2] European Environment Agency (EEA). Greenhouse gas emission targets, trends, and Member States MMR projections in the EU, 1990-2050. <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/figures/greenhouse-gas-emission-targets-trends>